Litografiskt

ALLEHANDA

Specialnummer utgivet av Litografklubbens Arkiv

Välkomna

till det Litografiska museet vid Sundby Gård i Huddinge som invigdes 2005. Den vackra och moderna museibyggnaden är ritad av arkitekt Bertil Schröder. I museet visas en permanent utställning med äldre utrustning och maskiner samt olika tillfälliga utställningar med litografisk anknytning.
Att besöka det litografiska museet vid Sundby Gård och få tillfälle att se och själv skapa tryck från sten är en kulturupplevelse. Våra guider – ofta gamla yrkesmän – ger den historiska och tekniska bakgrunden till det unika stentrycket.
Men Sundby Gård är inte bara museet utan även ett fint friluftsområde vid sjön Orlången.
Här finns det välrenommerade och vackert belägna Sundby Gårds Värdshus med restaurang, café samt konferenslokaler (tel. 08-689 99 00 www.sundby-gard.se).

För föreningar, personalgrupper, företag, skolor och organisationer av alla slag erbjuder det Litografiska Museet och Sundby Gårdsområdet ett idealiskt utflykts- och besökstillfälle med mat, natur och kultur.

Arbetsglädje, kunskap och tradition

Är det som präglar verksamheten på Litografiska Museet, Sveriges enda levande arbetslivsmuseum som visar hantverket bakom de tryckta produkter som bidrog till att flytta fram den gamla världen till den moderna tiden. Genom den litografiska tekniken - uppfunnen av Alois Senefelder 1796 - frigjordes bilden, notskriften, kartografin, färgtrycket mm. Möjligheten att enkelt trycka ”flera upp” innebar en smärre revolution och upplagorna kunde ökas drastiskt. Detta bidrog till industrialiseringen, ökade världshandeln och banade vägen för vår mediala tid.

På Sundby Gård i Huddinge ligger Grudes Ateljé & Stentryckeri. Museet är uppkallat efter en tidig märkesman inom svensk litografi, vilken stöttat museets tillblivelse genom en stiftelse.

Inom området finns ett hembygdsmuseum med ett gammalt dagsverkstorp och ett stort vagnslider som inrymmer jordbruksmuseum, 1920-tals handelsbod och tvätterimuseum. Det finns även stall med ridskola samt en kanotklubb och biodlarförening! Promenad- och motionsslingor, stora öppna gräsytor och vatten inbjuder till bad och picnic i området.

Föreningar kan bli medlemar i Litografklubbens Arkiv.

Årsavgiften är 1.800 kronor och ger föreningen
- **fritt inträde för föreningens medlemmar och anhöriga**
- **länk från museets hemsida**
- **visningar till rabatterat pris**
- **hyra av konferenslokal till reducerat pris och**
- **en litografi/affisch varje år (årets blad).**

I museet visas de olika arbetsmomenten i avdelningar för stenslipning, ateljé och tryckning. Här finns också möjlighet för besökare att prova på att slipa, rita och måla på sten. Delta vid etsning och preparering av stenen samt att provtrycka sina verk. Som medlem i föreningen - för endast 100 kr/år - har man alltid gratis inträde och kan delta utan extra kostnad!

Museets praktföremål "Johanna", är en stentrycks-press från 1897, omsorgsfullt renoverad av förenings-medlemmar som gör det möjligt att trycka litografier av god kvalitet. Pressen kallas "Johanna" eftersom den byggdes i Johannisberg i Tyskland och kom direkt därifrån till Linköpings Litografiska AB.

I den permanenta utställningen finns också några "rivarpressar" och den första svenskbyggda offsetpressen - en "Chief" från 1946. Längs väggarna exponeras nästan 900 litografiska stenar från stora och små svenska tryckerier. Motiven på dessa är ofta olika etiketter. Tändsticksmotiven dominerar från vår stora industriella epok i början av förra århundradet.

Föreningsnytt

Litografklubbens Arkivs årsmöte ägde rum den 6 maj i museets lokaler i Sundby Gård.
Nya i styrelsen blev Manfred van de Loo, tidigare verksam i Team Tryck AB och A.T.T. Grafiska AB, Nicos Terzis, konstnär, och Torbjörn Öhrnell, tidigare ombudsman i Grafiska Fackföreningen. Cecilia Frisendahl, Hasse Hedberg och Guy Olmin avtackades alla för värdefulla insatser både i styrelsearbetet och när det gällde verksamheten på museet. Alldeles särskilt betonades den betydelse Cecilia Frisendahl, vår framstående grafiker haft - och fortfarande har för vårt museum. Hèlene Arebert, som varit museets platschef sedan 1 maj 2006, lämnade sin tjänst efter tre år av mycket väl förrättat värv. Hon har varit anställd tack vare Kulturrådets accessbidrag och bland annat lagt grunden till en systematisering av museets samlingar. För att stimulera fler – framför allt grafiska företag, att stödja vår verksamhet, infördes en ny avgiftsnivå för företagsmedlemmar, nämligen 5.000 kronor, som ett alternativ till 1.800 respektive 10,000 kronor.
Årets föredragshållare var intendenten på Grafikens Hus, Jenny Olsson, Hon beskrev och jämförde på ett mycket uppskattat och intressant sätt de olika konstnärliga grafiska tryckmetoderna.

Pågående och kommande utställningar

Sommarens utställning - film - teater och nöjesaffischer - kommer att visas t.o.m. 30 sept. Här finns också omslag till vishäften/nottryck av samma konstnärer.
Till hösten planerar vi en utställning om tändsticks-etiketter. Många av de stenar som vi har i vårt museum, har just tändsticksmotiv. Under senare delen av 1800-talet och början av 1900-talet var tändstickor en stor svensk exportvara med motiv för olika länder.

I en annan utställning vill vi visa litografiska stads- och landskapsbilder, intressanta bilder från 1800-talet - en tid före fotografins tillkomst. Dåtidens litografer skapade bilder med hjälp av krita och den litografiska stenen.
Gamla och nya bokmärken och pappersbonader kommer också enligt våra planer att bli aktuella för en utställning. Pappersbonader var ett tryck som förr fanns i nästan varje hem. Fortlöpande ordnar vi temautställningar från vår stora samling av affischer och skolplanscher.
Utöver all denna bruksgrafik från förr vill vi kontinuerligt visa den nuvarande konstnärliga litografin i återkommande utställningar.

Litografklubbens Arkiv
STYRELSEN

Claes Nisell
Gunnar Fernquist
Jan Alvant
GöranWassberg
Roland Gustavsson
Manfred van de Loo
Ingvar Magnusson
Kansli:
Thomas Svensson
Eva Karlsson

Besök vår Hemsida
www.grudesmuseum.se

Hitta hit

Från Huddinge station / bussterminalen tag buss 709 till Sundby Gård. Gå ca 150 m. förbi stallet.
Från Handenterminalen eller Huddinge Sjukhus tag buss 865. Gå av vid Gladövägen. Gå 700-800 meter mot Sundby Gård.
Med bil åk Lännavägen till avfart Sundby Gård. Parkera utanför grinden. P-plats finns vid museet för handikappade. Ring för aktuella öppettider.
Telefon 08-746 90 91

Museet är handikappanpassat

Kontakt:
Grudes Ateljé & Stentryckeri
Sundby Gård
SE-141 91 Huddinge

Telefon: 08-746 90 91
e-post: grudesmuseum@telia.com
www.grudesmuseum.se

Litografiskt Allehanda utges av
Föreningen Litografklubbens Arkiv
Redaktör: Göran Wassberg.
Grafisk Form: Thomas Svensson.
Tryck: Wassberg-Skottetryckeri AB